

Uppdrag att följa upp den nationella strategin för hållbar regional utveckling 2021-2030

Reglabs RUS-nätverk

2026-01-28

Projekt

Förarbete maj-juni

- Projektdirektiv (maj):
WP, KW, Beslut AC
2025-05-15
- Uppstartsmöte RK
- Förankring
projektplan styrgrupp
- Avstämning RK

Kartläggning juli -september

- Avstämning RK
- Avstämning styrgrupp

Slutsatser oktober

- Avstämning styrgrupp

Projektgruppen:

Caroline Wigerstad, Ulrika Åberg (Regionalt tillväxtarbete)

Carolina Schönbeck, Eric Klingener och Wolfgang Pichler (Kunskap och lärande)

Styrgruppen:

Karolina Windell (EC Kunskap och lärande), Marina Gregorsson (EC Regionalt tillväxtarbete),

Åsa Bjelkeby (EC Regional utvecklingsarbete)

Uppföljningsfrågorna

(1/4) Redogöra om – och på vilket sätt – berörda aktörer inom ramen för sina uppgifter/uppdrag genomfört insatser inom samverkan, lärande och kapacitet.

Regioner, statliga myndigheter och Tillväxtverket arbetar med grundläggande förutsättningar för regionalt och lokalt utvecklingsarbete, det vill säga samverkan och lärande. Kapacitet är en del av arbetet.

(2/4) Redogöra hur den nationella strategin fungerat som vägledande

a) för inriktning för Regional utvecklingsstrategier och b) för 1:1-medlen

Den nationella strategin är vägledande för innehållet i de regionala utvecklingsstrategierna och regioners användning av statliga medlen

(3/4) Redovisa hur aktörer har tillämpat hållbarhet: det ekonomiska, sociala och miljömässiga perspektivet.

Regionerna och Tillväxtverket tillämpar hållbarhetsperspektiv

(4/4) Redovisa hur aktörer har tillämpat ett territoriellt perspektiv.

Regionerna, Tillväxtverket och statliga myndigheter tillämpar ett territoriellt perspektiv

Slutsatser

- Utmanande att följa upp delar av den nationella strategin som inte kan baseras på kvantitativ information, dvs. samverkan, lärande och kapacitet
 - *Svårt att skapa en samlad bild av genomförda insatser, regionala skillnader och förändringar över tid.*
 - *Det har att göra med formen och inriktningen av återrapporteringen*
 - *Den nationella strategin är oskarp i sina skrivningar och därmed endast erbjuder begränsad vägledning för aktörers utvecklingsarbete.*

Delar i den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021-2030

Målet för den regionala utvecklingspolitiken - Utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet

Samhällsutmaningar

- Miljöproblem och klimatförändringar
- Demografiska förändringar
- Ökade klyftor både inom Sverige och inom EU

Grundläggande förutsättningar

- Kapacitet för regionalt och lokalt utvecklingsarbete
- Regional hänsyn och samverkan mellan statliga myndigheter, regioner och andra aktörer
- Lärande genom analys, uppföljning, utvärdering och forskning

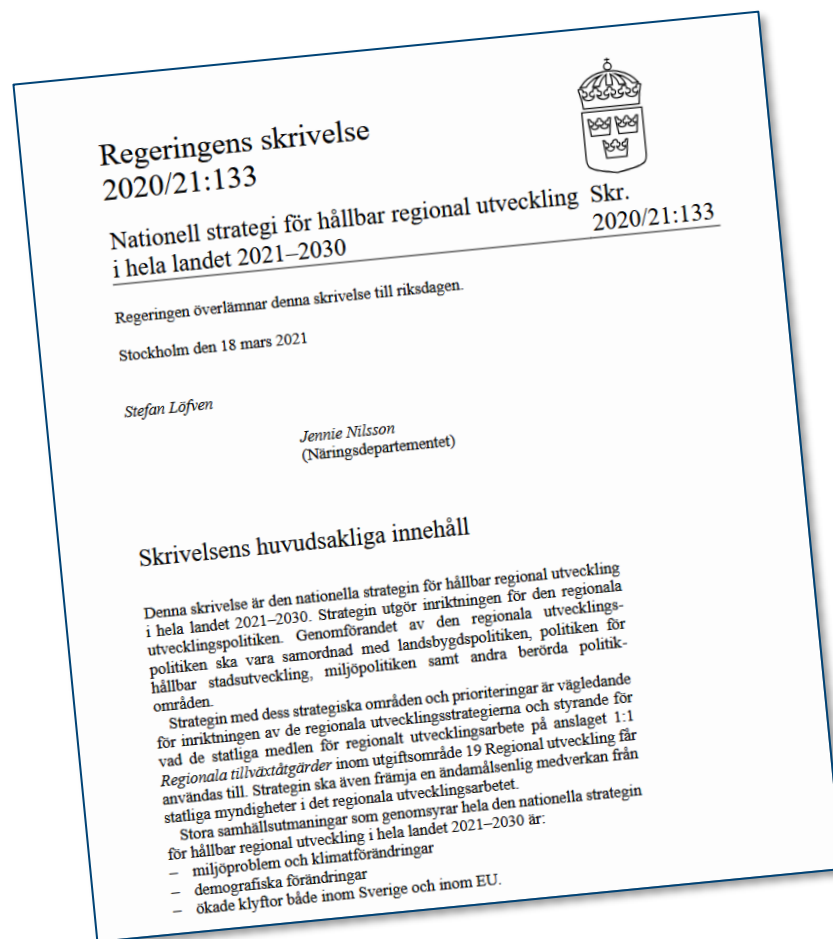
Strategiska områden och prioriteringar

- Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet
- Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet
- Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagandet i hela landet
- Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystem

Utredning av den *nationella strategin* 2021-2023

Anslag 1:1 UO19 – Utgiftsområde 19 Regional utveckling

Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021-2030 [[PDF](#)]

Utredning av den *nationella strategin 2021-2023*

Anslag 1:1 UO19 – Utgiftsområde 19 Regional utveckling

Strategiskt område	Prioritering
Innovation och förnyelse samt entreprenörskap i hela landet	En konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi
	Ett gott näringsklimat med goda ramvillkor och väl fungerande kapitalförsörjning
	Internationalisering, investeringsfrämjande och ökad export
	Omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering
	Tillvarata digitaliseringens möjligheter
Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet	Utvecklat regionalt kompetensförsörjningsarbete
	Väl fungerande infrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande
Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	God samhällsplanering
	God tillgång till kommersiell och offentligt service
	Hög livskvalitet med goda och attraktiva livsmiljöer
Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet	Förbättrad tillgång till snabbt bredband och ökad digital användning
	Tillgänglighet genom hållbara transportsystem
(Övrigt genomförande av RUS)	-

Metod

Avgränsning: "Berörda aktörer"

- ▶ Aktörsgrupper
 - Regioner
 - Statliga myndigheter
 - Tillväxtverket
- ▶ Övriga aktörer tas inte med explicit
(Regeringskansliet, länsstyrelserna, universitet, kommuner ...)
- ▶ Begränsning innebär att komplexiteten blir hanterbar

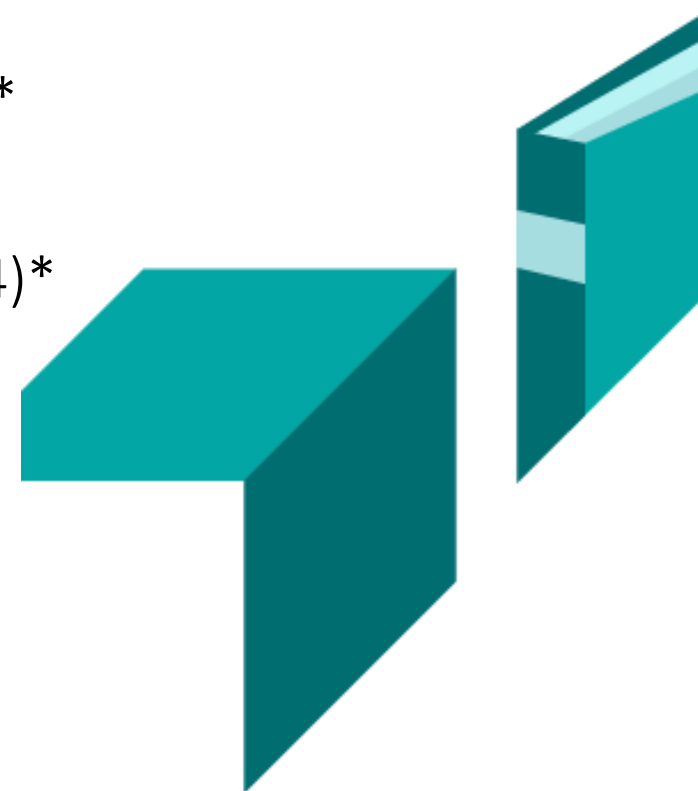

Metod

Avgränsning: Underlag

- Återkommande rapporter
 - Regionalt utvecklingsarbete (2021, 2023, 2023, 2024)*
 - Statliga myndigheters medverkan (2022, 2023, 2024)*
 - Tillväxtverkets årsredovisning (2021, 2022, 2023, 2024)*
- Specifika underlag
 - Regionala utvecklingsstrategier
- Databas
 - Nyps2020 (Diver)

* budgetår

Metod

Analysmetoder

- ▀ Dataanalys
 - Data från Nyps (kvantitativ information)
- ▀ Textanalys (kvalitativ information)
 - AI-understödd textanalys + Sakkunnig
 - Textanalys med hjälp av frågor (enkätverktyg)

Inget grundmaterial (enkätsvar från regioner, mm) används

Underlagens utformning begränsar analysen

Analys av RUS:ar

”Är Nationella strategin vägledande för inriktningen av RUS:arna?”

- Systematisk genomgång av två experter på regionalt tillväxtarbete
- Bedömningsmall:
 - A. Övergripande frågor (7 frågor)
 - B. Uppföljningsfrågor: Bedömning av RUS:ens inriktning (9 frågor)
 - C. Uppföljningsfrågor: Grundläggande förutsättningar (6 frågor)
 - D. Uppföljningsfrågor: Utgångspunkter (12 frågor)

Analys av RUS:ar

”Är Nationella strategin vägledande för inriktningen av RUS:arna?”

Systematisk genomgång av två experter på r

Bedömningsmall:

A. Övergripande frågor (7 frågor)

B. Uppföljningsfrågor: Bedömning av RUS:ens i

C. Uppföljningsfrågor: Grundläggande förutsät

D. Uppföljningsfrågor: Utgångspunkter (12 fråg

13. Återspeglar RUS:en nationella strategins prioriteringar inom det strategiska området:
1. Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet? *

Nationella strategin 2021-2030 – Prioriteringar:

- ☐ Hög livskvalitet med goda och attraktiva livsmiljöer
- ☐ God samhällsplanering
- ☐ God tillgång till kommersiell och offentlig service
- ☐ Inget av ovanstående

Spara och fortsätt senare

+ Lägg till fråga

+ Lägg till text/media

Lägg till sidbrytning

14. Återspeglar RUS:en nationella strategins prioriteringar inom det strategiska området:
2. Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet *

Nationella strategin 2021-2030 – Prioriteringar:

- ☐ Väl fungerande infrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande
- ☐ Utvecklat regionalt kompetensförsörjningsarbete
- ☐ Inget av ovanstående

Spara och fortsätt senare

+ Lägg till fråga

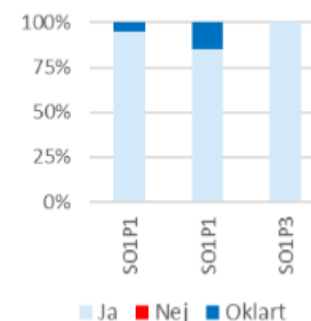
+ Lägg till text/media

Lägg till sidbrytning

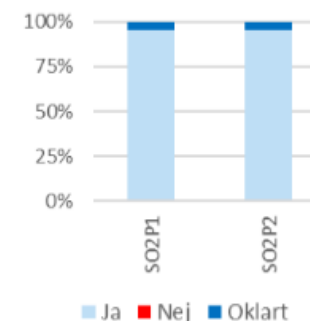
Analys av RUS:ar

”Är Nationella strategin vägledande för inriktningen av RUS:arna?”

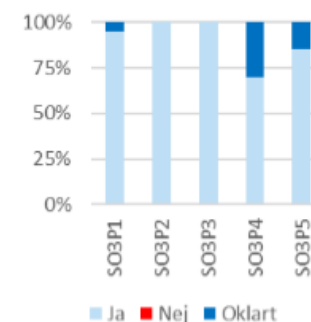
- Systematisk genomgång av två experter
- Bedömningsmall:
 - Övergripande frågor (7 frågor)
 - Uppföljningsfrågor: Bedömning av RUS:erna
 - Uppföljningsfrågor: Grundläggande förutsättningar
 - Uppföljningsfrågor: Utgångspunkter (12 frågor)

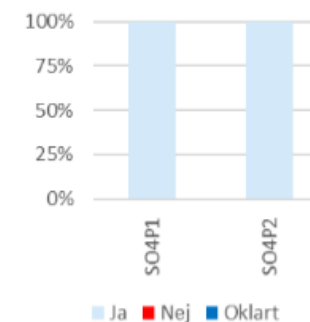
Figur 11. Andelen regionala utvecklingsstrategier som tar upp prioriteringar inom strategiskt område 1 - Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet.

Figur 12 Andelen regionala utvecklingsstrategier som tar upp prioriteringar inom strategiskt område 2 - Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet?

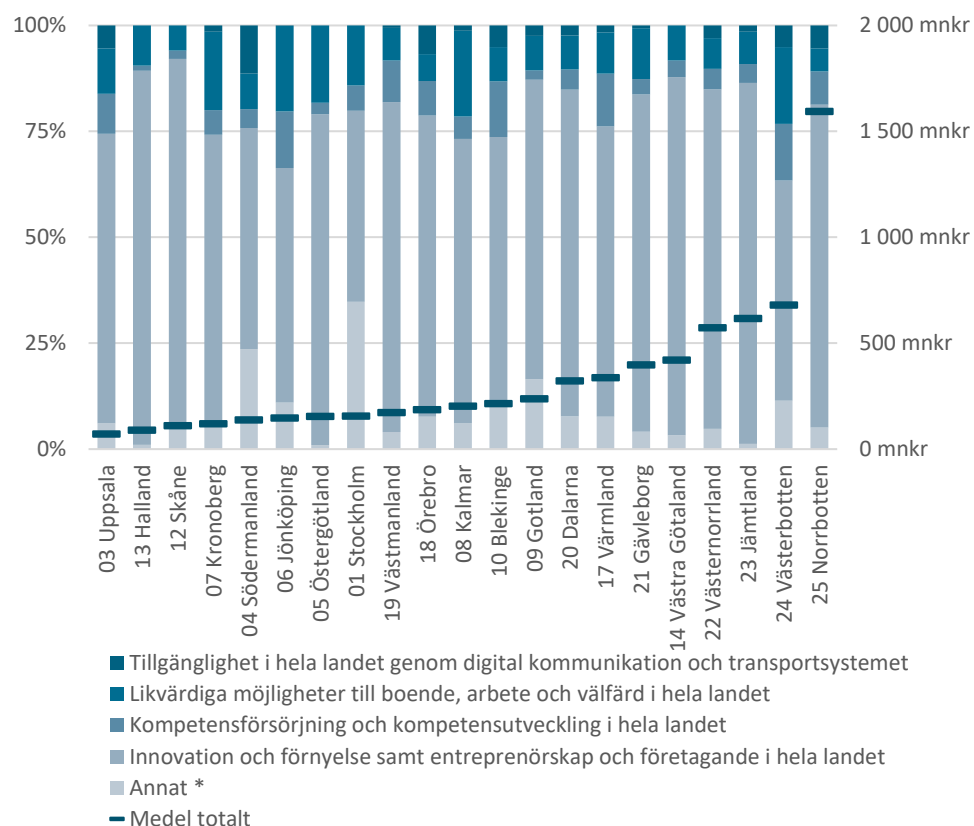
Figur 13 Andelen regionala utvecklingsstrategier som tar upp prioriteringar inom strategiskt område 3 - Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet?

Figur 14 Andelen regionala utvecklingsstrategier som tar upp prioriteringar inom strategiskt område 4 - Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystem?

Geografisk fördelning, beviljat belopp

Andel av *Totalt beviljat belopp* uppdelat på strategiska områden och län, 2021-2024 (procent och miljoner kronor)

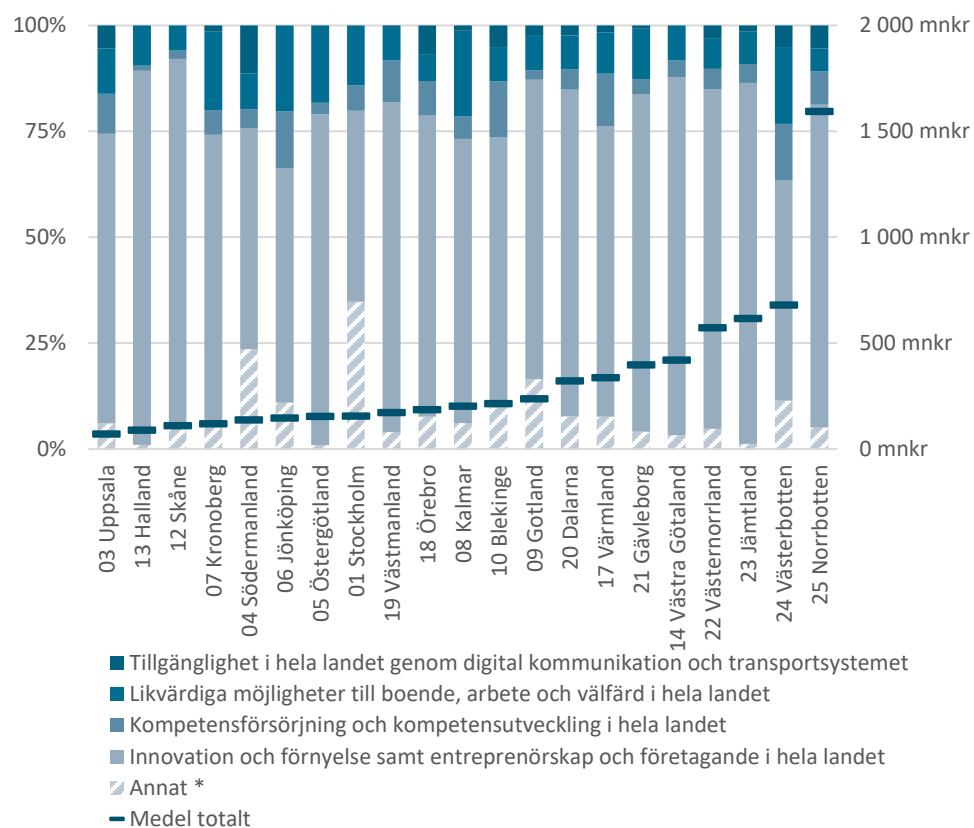

Källa: Tillväxtverket (NYPS2020). 2025-09-19

* Annat är en summering av parapeterna Internationellt samarbete, UPPGIFT SAKNAS, Övriga insatser, Övrigt och Övrigt genomförande av RUS.

Geografisk fördelning, beviljat belopp

Andel av *Totalt beviljat belopp* uppdelat på strategiska områden och län, 2021-2024 (procent och miljoner kronor)

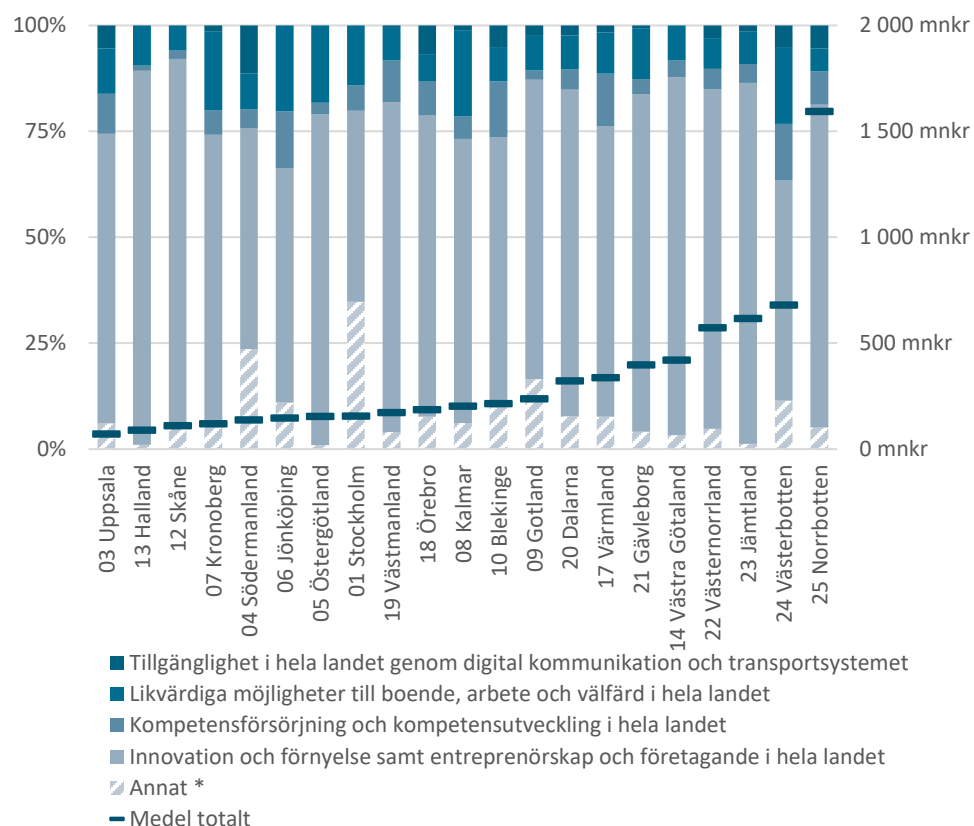

Källa: Tillväxtverket (NYPS2020). 2025-09-19

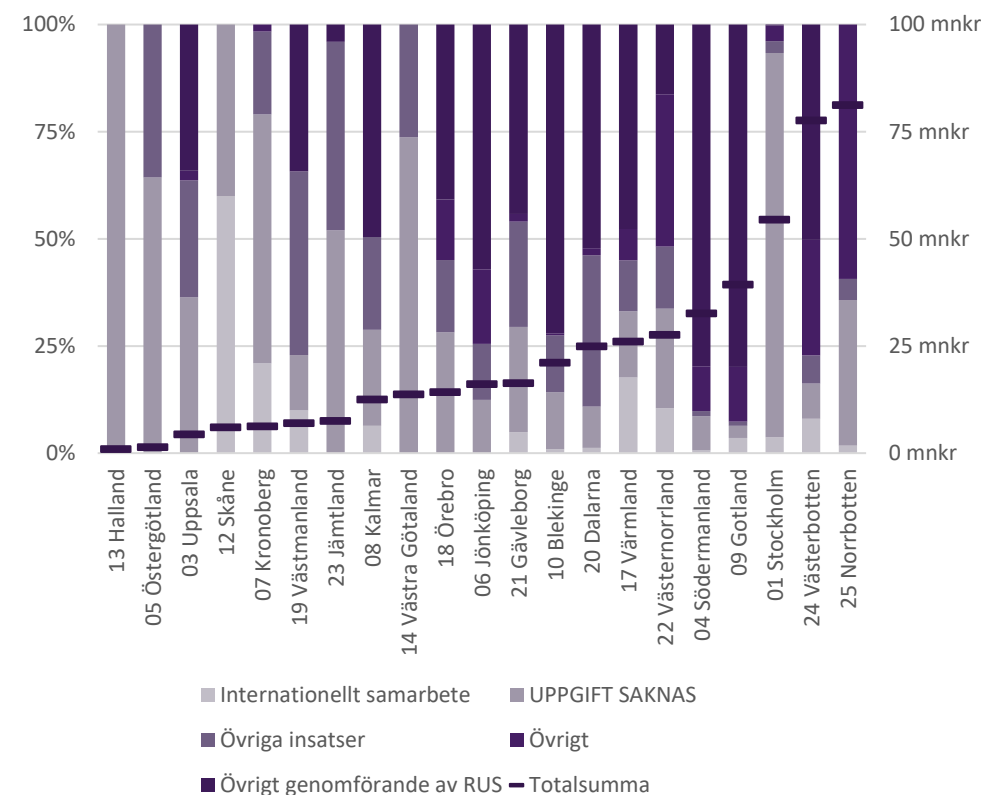
* Annat är en summering av parapeterna Internationellt samarbete, UPPGIFT SAKNAS, Övriga insatser, Övrigt och Övrigt genomförande av RUS.

Geografisk fördelning, beviljat belopp

Andel av *Totalt beviljat belopp* uppdelat på strategiska områden och län, 2021-2024 (procent och miljoner kronor)

Andel av *Annat beviljat belopp* uppdelat på strategiska områden och län, 2021-2024 (procent och miljoner kronor)

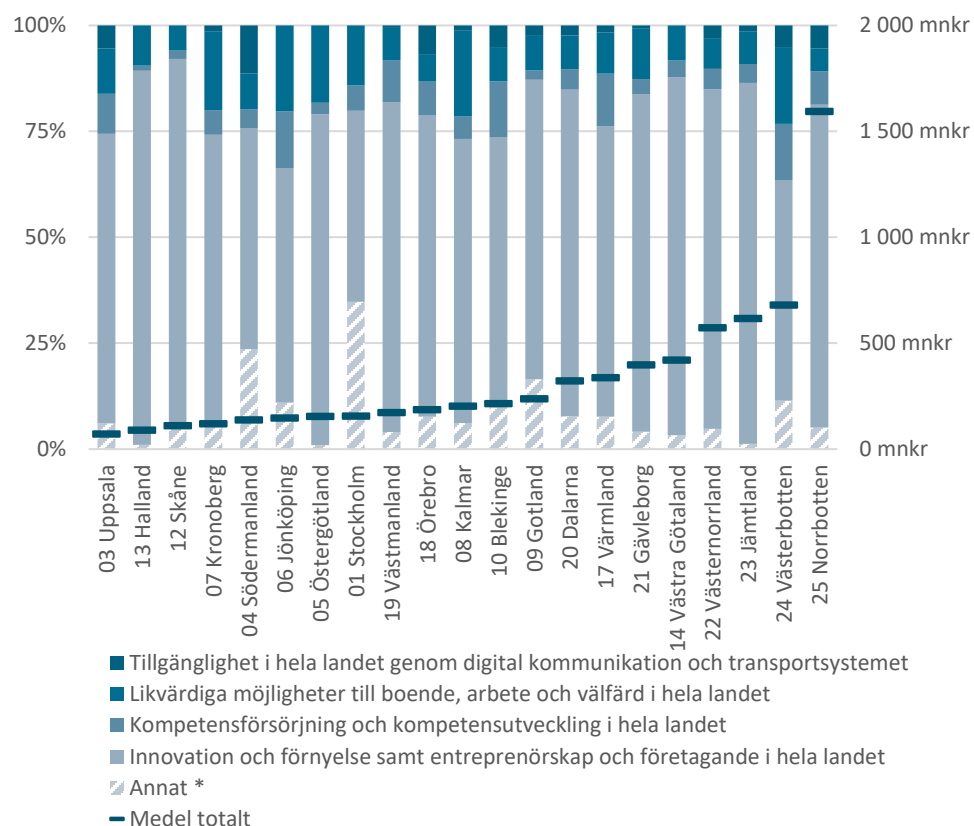

Källa: Tillväxtverket (NYPS2020). 2025-09-19

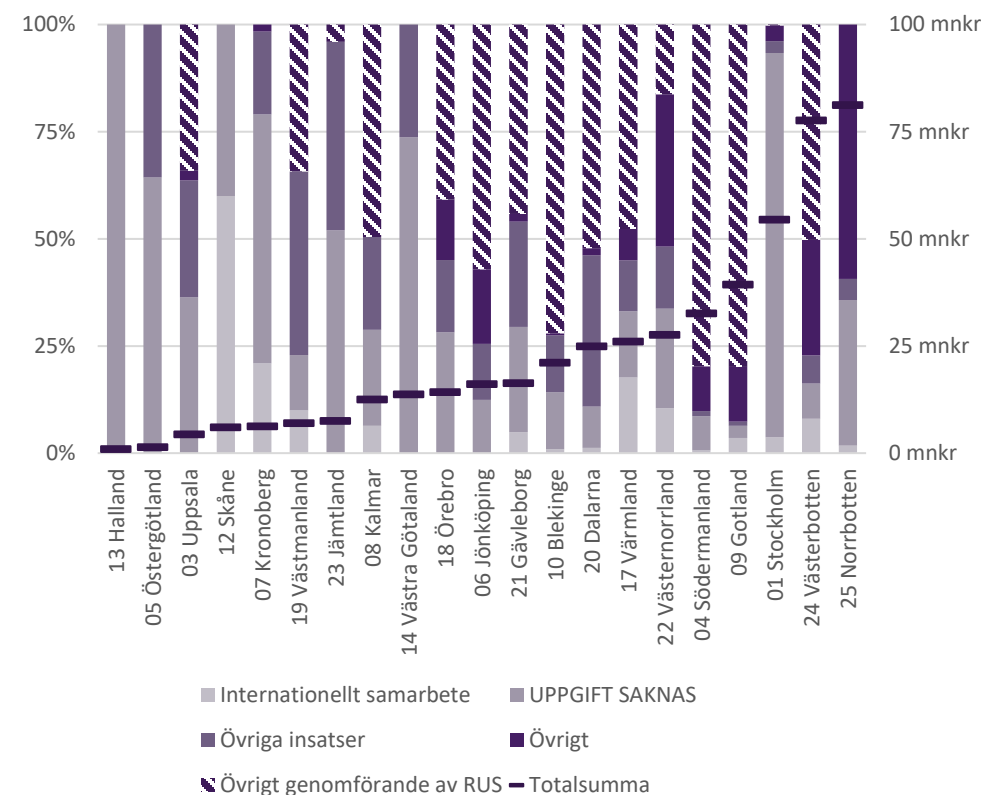
* Annat är en summering av parapeterna Internationellt samarbete, UPPGIFT SAKNAS, Övriga insatser, Övrigt och Övrigt genomförande av RUS.

Geografisk fördelning, beviljat belopp

Andel av *Totalt beviljat belopp* uppdelat på strategiska områden och län, 2021-2024 (procent och miljoner kronor)

Andel av *Annat beviljat belopp* uppdelat på strategiska områden och län, 2021-2024 (procent och miljoner kronor)

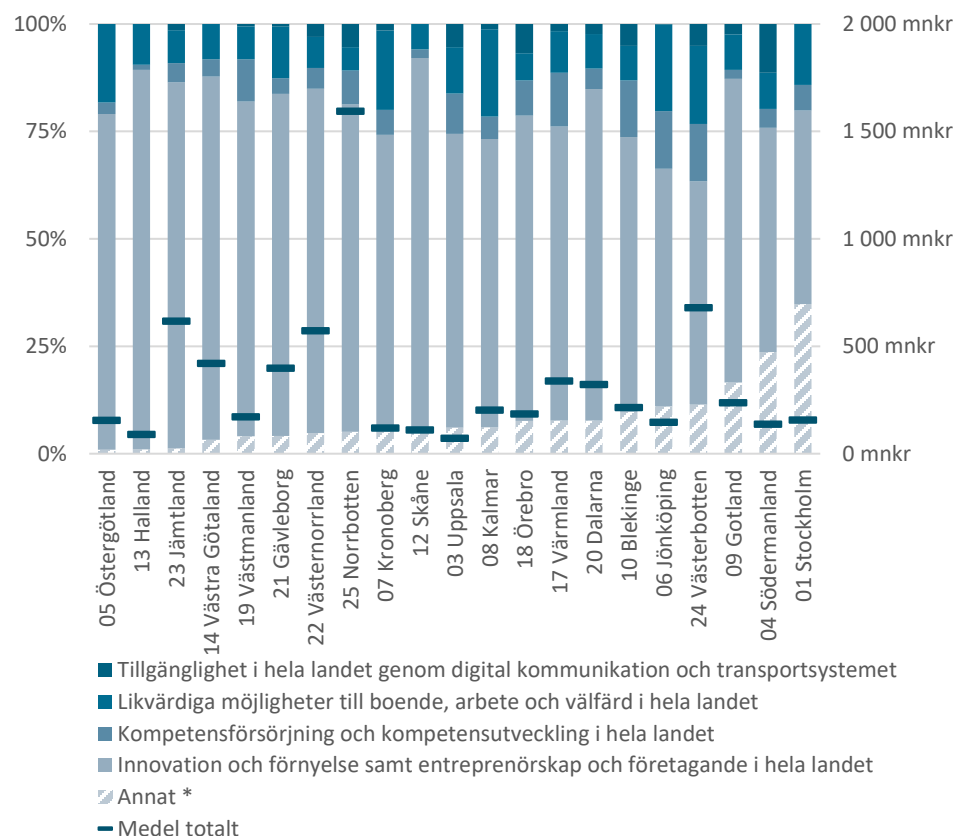

Källa: Tillväxtverket (NYPS2020). 2025-09-19

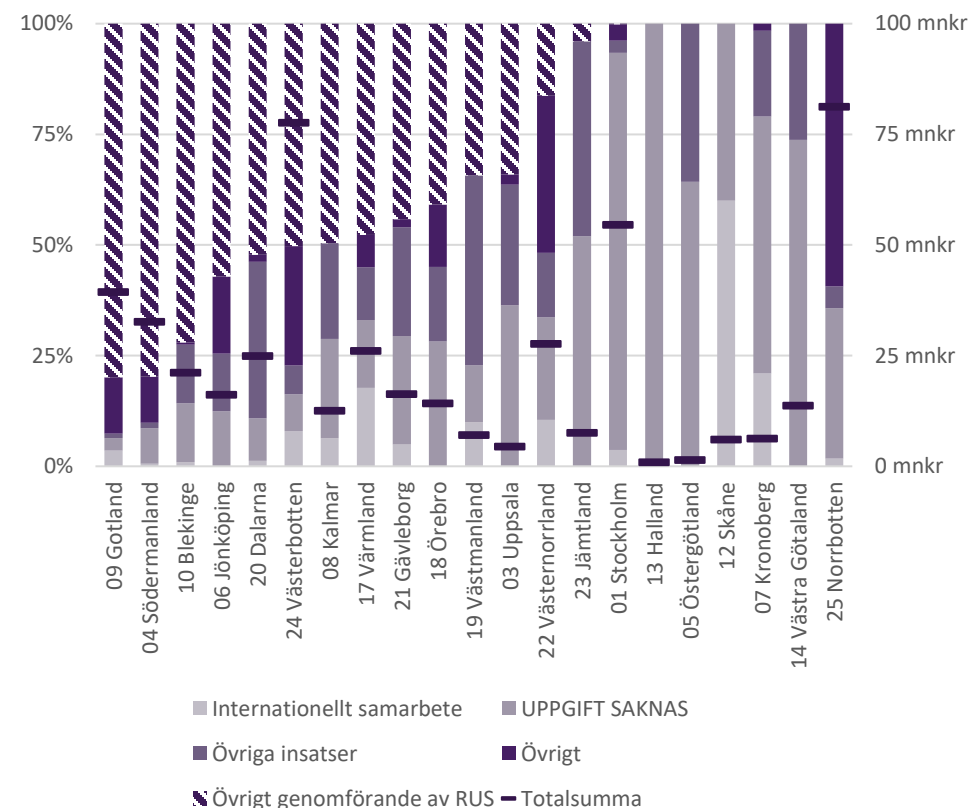
* Annat är en summering av parapeterna Internationellt samarbete, UPPGIFT SAKNAS, Övriga insatser, Övrigt och Övrigt genomförande av RUS.

Geografisk fördelning, beviljat belopp

Andel av *Totalt beviljat belopp* uppdelat på strategiska områden och län, 2021-2024 (procent och miljoner kronor)

Andel av *Annat beviljat belopp* uppdelat på strategiska områden och län, 2021-2024 (procent och miljoner kronor)

Källa: Tillväxtverket (NYPS2020). 2025-09-19

* Annat är en summering av parapeterna Internationellt samarbete, UPPGIFT SAKNAS, Övriga insatser, Övrigt och Övrigt genomförande av RUS.

Rekommendation

- Ge Tillväxtverket i uppdrag att undersöka hur arbetssättet med förändringsteorier kan användas för att stärka genomförande och uppföljning inom politikområdet.
 - Uppdraget kan utgå från ett eventuellt förslag från Svesam. I samband med ett sådant uppdrag bör Tillväxtverket även få möjlighet att utveckla format och fokus för återrapporteringarna. Detta skulle underlätta uppbyggnaden av ett ändamålsenligt och effektivt uppföljningssystem för politikområdet.

Frågor?

Tack!

Eric Klingener

Analytiker

Tillväxtverket

eric.klingener@tillvaxtverket.se